

Інтегративний підхід до вивчення малого міста дозволяє враховувати як кількісні, так і якісні показники даного типу територіально поселенської спільності, звертаючи увагу переважно на ті функції, які виконують малі міста у відповідності зі своєю специфікою.

В даний час дослідники звертаються не тільки до проблеми ідентифікації малого міста як елемента структури сучасного суспільства, а й до проблеми появи малого міста як специфічного типу територіально-поселенської спільності .

Аналіз наукової літератури, присвяченої появі малих міст в Україні, дозволив виділити ряд факторів, які вплинули на цей процес: природно-просторові; геополітичні; демографічні, політико-економічні, поселенські, особливості процесу урбанізації. Усі вищеназвані фактори дійсно мали істотний вплив на появу малих міст в Україні та їхню історичну специфіку.

Однак, на наш погляд, найважливішим фактором, що вплинув і продовжує впливати на стан і розвиток українських малих міст, є процес урбанізації, що відображає динаміку розселення людей і обумовлений серйозними соціальними трансформаціями, які відбувалися в країні протягом останніх 100 років.

Література

1. Стадник Г. В., Радіонова Л. О. Модель управління малим містом України: виклики сучасності [Електронний ресурс] / Г. В. Стадник, Л. О. Радіонова // Інфраструктура ринку. – 2019. – № 28. 415 с. (23-29). – Режим доступу до ресурсу: <http://www.market-infr.od.ua/28-2019>.

2. Стадник Г. В., Радіонова Л. О. Методологічна модель дослідження економічного розвитку малих міст України // Г. В. Стадник, Л. О. Радіонова / Економічна аналітика [Електронний ресурс]; сучасні реалії та прогностичні можливості; зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. (19 квіт. 2019 р.) / Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. – Електрон. кн. – Київ : КНЕУ, 2019. – 351 с. Назва з тит. екрана . – Режим доступу : http://opac.lib.onu/pdf/konf_econ_analitika_2019.pdf

БАШТАНСЬКА ОБ'ЄДНАНА ГРОМАДА: ВИГОДИ ВІД ОБ'ЄДНАННЯ

Кукса О.О., студентка 2 курсу факультету економіки, менеджменту та психології

Головня Ю.І., к.е.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування

Київський національний торговельно-економічний університет

У квітні 2014 року Уряд України схвалив основний концептуальний документ - Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Після цього був затверджений План заходів щодо її реалізації, які дали старт реформі децентралізації та процесу створення об'єднаних територіальних громад. Кожна громада прагне до об'єднання,

наперед знаючи, які вигоди це принесе. Однак, далеко не всім населеним пунктам вдалось зробити цей крок. Прикладом успішної реалізації реформи є Миколаївщина, яка за динамікою цього процесу посідає друге місце після Житомирщини та нараховує 20 таких об'єднань. Переважна кількість громад в області є невеликими, 2, 3 або 5 сусідніх сільських рад з населенням до 5000 осіб. Утім, останнім часом, все частіше звучить гасло: «Один район - одна громада», у Миколаївській області таких об'єднань поки немає, але є громада, яка близька до цього, це Баштанська об'єднана територіальна громада (далі – ОТГ). Найбільша громада в області, яка вже об'єднала понад 60% населення району, а це майже 25 тисяч містян та селян.

Баштанська ОТГ Миколаївської області була створена у 2016 році і є найбільшою в регіоні. Завдяки децентралізації, громада має змогу значну увагу приділити своєму розвитку, реалізувати проекти, а також залучити власні ресурси на ті блага, які керівництво разом із спільнотою визначили для себе найважливішими. Окрім цього, ОТГ відновлює інфраструктуру та об'єкти соціального значення, купує спецтехніку для комунальних підприємств та усе необхідне обладнання для нормального функціонування закладів життєдіяльності. Перспективний план розвитку громади дозволить детально організувати процес об'єднання територіальних громад, зокрема передбачити не лише адміністративно-управлінську складову, але й розвиток інфраструктури та залучення фінансів. Мешканці можуть приймати широку участь у об'єднувачому процесі, бути її ініціаторами, а також приймати участь на громадських слуханнях, обговореннях, консультаціях в робочих групах, щодо формування умов об'єднання тощо.

Серед пріоритетів Баштанської громади створення повноцінного промислового парку, що позитивно впливатиме на наповнення бюджету. Громада вивчила досвід Польщі та виділила понад 148 гектарів землі для потенційних інвесторів. Баштанська міська об'єднана громада за 2017 рік із різних джерел змогла залучити 50 мільйонів гривень інвестицій. Над цим працює окремий інвестиційний відділ, який розробляє проекти місцевого економічного розвитку. Для цього було визначено ділянки під будівництво об'єктів соціального, промислового та енергетичного призначення. Наприклад: ділянка для створення ярмарково-фестивальної площі, для розміщення об'єктів альтернативних джерел енергетики, а також ділянки під промислову забудову.

Такі громади, як Баштанська ОТГ, які організують співробітництво у форматі чотирьох та більше учасників, можуть розраховувати на фінансову підтримку як з боку держави за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку (стаття 15 закону «Про співробітництво територіальних громад»), так і інших зацікавлених інституцій [2, с. 49] Окрім цього, вони самі можуть знаходити інвесторів, подавати заявки на участь у програмах розвитку та на грантові програми в Україні. Баштанська громада мріє заробляти і наповнювати свій бюджет сама, тож серед її пріоритетів – залучення інвесторів та створення повноцінного промислового парку. Гроші, які надходять у бюджет громади, розподіляють між усіма сільрадами, що вирішили об'єднатися. Окрім, економічного розвитку, чи не найбільше опікуються дитячими садками та

школами. Нові меблі, сучасна комп'ютерна техніка, просторі спортзали та роздягальні з душовими, басейн та класи хореографії – все це там є. Ще один важливий напрямок у розвитку громади – медицина. Баштанка готується стати центром госпітального округу. Найбільше пишуться мешканці громади новоствореним відділенням гемодіалізу в центральній районній лікарні. Також завдяки децентралізації, в ОТГ вже багато років працюють великі підприємства, які є яскравими прикладами ефективної взаємодії громади та інвесторів. Серед них сільськогосподарське підприємство «Зоря Інгулу», яке спеціалізується на виробництві, зберіганні та переробці фруктів, а також вирощуванні зернових та технічних культур. До провідних підприємств також належать Баштанська птахофабрика - сучасний комплекс, що займається вирощуванням птахів, утриманням курей-несучок та виробництвом столових яєць, сирзавод «Славія» - лідер виробництва молочної продукції в Миколаївській області та Україні. Товари підприємства є популярними і в країнах ближнього зарубіжжя. Продукція заводу неодноразово перемагала на незалежній телепрограмі «Знак якості». Досягнення, перемоги та сам розвиток Баштанщини, усе це, за допомогою об'єднання 26-ти населених пунктів у одну згуртовану територіальну громаду. Не обходиться і без ПРООН (програма розвитку ООН), яка підтримує стратегічні ініціативи з розбудови спроможності, спрямовані на сталий людський розвиток та зростання, користь від якого отримують усі. Шляхом налагодження партнерства з органами влади, громадянським суспільством та приватним сектором, ПРООН надає підтримку Україні, зокрема і Баштанщині. Дякуючи децентралізації, Баштанська ОТГ змогла не тільки стати учасником програм розвитку, залучити інвесторів, а й налагодити співробітництво з такими країнами, як: Польща, Швеція, Франція та багато інших, і разом у команді досягти колосального успіху у підприємницькій діяльності і підвищити рівень економіки громади.

Отже, Баштанська територіальна громада – яскравий приклад об'єднання селищ не тільки для вигоди, а й задля швидкого розвитку підприємництва, розвитку економіки, покращення добробуту населення та участі у тендерних програмах. Вони показують, як об'єднавшись, можна отримати позитивний досвід, залучити інвестиції та почати співпрацювати з іншими країнами. Відтак, досвід Баштанської ОТГ показує, як всього за декілька років можна досягти того успіху, якого немає навіть у деяких містах України.

Література

1. <https://bashtanskaotg.gov.ua> – офіційний сайт Баштанської територіальної громади Миколаївської області.
2. Успішна територіальна громада: будуємо разом / Бриль М., Врублевський О., Данчева О., Сеїтосманов А., Чубаров Е. — Харків : Видавничий будинок Фактор, 2018. — 128 с.